

Sanat Dünyamızda Tarık Buğra

– Ahmet AYAZ · 21 Mayıs 2018

SANAT DÜNYAMIZDA TARIK BUĞRA

Ahmet AYAZ Gaziantep Ekspres Gazetesi 22 Mayıs 2018

Bugünde biraz kendimden, birazda kültür sanat ve edebiyattan söz etmek istedim. Rahmetli babam Halaf Ayaz bir şehit çocuğuydu. Dedemin malı mülkü taşınılmazları ağalara kalmış, kendisi köyde işçilik ederek geçimini sağlayan bir köylü idi. Temmuz-Ağustos aylarının sıcağında ve güneşin altında, çarşıdaki döşeme taşlarını kırar, taşları müteaitte teslim edip, hesap alınca bize güllüoğlundan baklava getirirdi. Babam, Halaf Ayaz güzellikleri seven birisiydi. Ben bir fakir babanın, bir çocuğu olarak, Müzeyyen Senar, Abdullah Yüce, Hamiyet Yüceses, Nizipli Deli Memet, Zaralı Halil, gibi sanatçıları dinleyerek büyüdüm. Tabi bizler büyüyünce köyde malımız mülkümüz az veya çok oldu. Söz orada değil. Benim sanata, edebiyata düşkünlüğüm babamdan geliyor. Bir köylü çocuğu olmasına rağmen çok güzel Türk Sanat Müziği okurdu. Bu yüzden kültüre sanata ve edebiyata merak sardım. Bugün de ünlü bir Türk yazarı olan Tarık Buğrayı köşeme konuk ettim.

Yazım hayatında çok önemli eserlere imza atmasına rağmen, benim Tarık Buğra, 1983 tarihinde Küçük Ağa dizisi ile dikkatimi çekti. Kendisini çok beğendim, çok da sevdim. Daha sonra eserlerini araştırmaya başladım. Küçük Ağa dizisinde baş rolde Çetin Tekindor, Haluk Kurtoğlu, Kadir Savun, Aydan Şener, Aliye Rona rolleri paylaşırken, Çolak Salih rolü ile unutulmayan Fikret Hakan vardı. Çok mükemmel bir romanı, çok mükemmel bir şekilde dizi yapmışlardı. Şimdi asıl konumuz olan Rahmetli Tarık Buğraya geçelim. Çok ilginç bir hayat hikayesini beraber paylaşalım diyorum.

Tarık Buğra Akşehir'de dünyaya geldi. İlk ve ortaokulu memleketinde tamamladıktan sonra yatılı olarak okuduğu İstanbul Lisesi'nde okumaya başladı.

1936 senesinde Konya Lisesi 'nden mezun oldu ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne kaydoldu. İki sene sonra Hukuk Fakültesi'ne, oradan da Edebiyat Fakültesi'ne geçti. Edebiyat Fakültesi'nde mezuniyet tezini vermeden ayrıldı.

Gazeteciliğe 1947 senesinde başladı. 1951 senesinden sonra Milliyet, Vatan, Yenigün, Yeni İstanbul gazeteleri ile haftalık Yol dergisinde yazı yazdı. Bu gazete ve dergilerin bazılarında yazı işleri müdürlüğü yaptı. Tercüman Gazetesi'ndeki köşe yazarlığından 1976 senesinde ayrıldı ve bundan sonra zamanını sadece edebiyata ayırdı. Devlet Tiyatroları'nda Edebi Kurul Başkanlığı'nda Edebi Kurul üyesi oldu. İlk zamanlarında hikaye yazan Buğra, ilerleyen zamanlarda daha ayrıntılı romanlar yazmaya başladı.

Kurtuluş Savaşı'na merkezden değil, bir kasabadan baktığı "Küçük Ağa", yakın tarihe resmi tarihten başka bir bakış açısı getirdi. Bu romanın devamını 1967 senesinde "Küçük Ağa Ankara'da" adıyla yayımladı.

Firavun İmanı, Dönemeçte, Gençliğim Eyvah, Yağmur Beklerken isimli romanlarında da Cumhuriyet'in çeşitli evreleri, demokrasiye geçiş dönemi gibi konuları işledi.

Ortaouyuncusu "Komik-i şehir" Naşit'in hayatından yola çıkarak yazdığı "İbiş'in Rüyası" ile 1970 TRT

Sanat Ödülleri Yarışması'nda başarı ödülü, Osmanlı İmparatorluğu 'nun kuruluş yıllarını anlattığı Osmancık'la (1985) Milli Kültür Vakfı Edebiyat Armağanı'nı, Yağmur Beklerken'le Türkiye İş Bankası Büyük Ödülü'nü aldı.

1991 senesinde "Devlet Sanatçısı" unvanını aldı. Birey özgürlüğünü savunduğu "Ayakta Durmak İstiyorum" ve "Üç Oyun" adıyla kitaplaştırdığı piyeslerinin hemen hepsi sahnelendi ve romanları televizyon dizisi haline getirildi.

Fıkralarından seçmeleri "Gençlik Türküsü", gezi notlarını "Gagaringrad", dil ve edebiyat üzerine yazılarını "Düşman Kazanmak Sanatı", denemelerini "Bu Çağın Adı" başlıklarıyla yayımladı.

26 Şubat 1994 tarihinde kanser tedavisi gördüğü Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde öldü.

Karacaahmet Mezarlığı'nda medfundur.

ROMANLARI

Siyah Kehribar (1955) Küçük Ağa (1964) Küçük Ağa Ankara'da (1966)

- İbişin Rüyası (1970) Firavun İmanı (1976) Gençliğim Eyvah (1979)
- Dönemeçte (1980)

HİKAYELERİ

- Oğlumuz (1949) Yarın Diye Bir Şey Yoktur (1952)
- İki Uyku Arasında (1954) Hikâyeler (1964, yeni ilavelerle 1969)

TİYATRO OYUNLARI

- Ayakta Durmak İstiyorum Akümülatörlü Radyo
- Yüzlerce Çiçek Birden Açtı - 1979)

GEZİ YAZILARI

- Gagaringrad (Moskova Notları) (1962) Fıkra ve Deneme: Gençlik
- Türküsü (1964) Düşman Kazanmak Sanatı (1979) Politika Dışı (1992).
- Bu ünlü yazarımızı rahmet ile anıyoruz. Mekanı cennet olsun diyorum.